

عنوان مقاله:

اخلاق شوق در فلسفه ابن جبرول

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 22، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

حسین نیازبخش - دانشجوی دکتری فلسفه دانشگاه بهشتی (نویسنده مسئول)

اصغر واعظی - دانشیار گروه فلسفه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بهشتی

خلاصه مقاله:

ارتباط بین اخلاق و مابعدالطبیعه ابن جبرول که به نوعی ارتباط بین دو رساله «ینبوع الحیاه» و «اصلاح الاخلاق» است، از طریق مفهوم «شوق» میسر می شود. جهان نوافلاطونی ابن جبرول از دو قوس صعود و نزول یعنی تبدیل وحدت به کثرت و بازگشت کثرت به وحدت تشکیل شده است. شوق هم علت نزول و هم علت صعود است. انسان مرتبه ای است که از آن، صعود آغاز می شود. به همین دلیل، او باید شوق نزولی را به صعودی بدل کند. اخلاق آن چیزی است که به انسان کمک می کند تا با حاکم کردن شوق صعودی بر شوق نزولی، به سمت غایت یعنی امر نامتعین یا وحدت محض حرکت کند. اخلاق از طریق تنظیم طبایع حواس و تعادل خلق ها انسان را در مسیر صعود قرار می دهد. در واقع، انسان به علت نفس حیوانی و شوق نزولی خود در تشخیص غایت خود اشتباه کرده و امور متعین و جزئی را متعلق شوق و غایت خود می داند. این امر سبب خروج نفس از تعادل و گرایش به خلق های متعدد می شود. این خلق ها خود، عامل دوری بیشتر انسان از غایتش یعنی امر نامتعین می شوند. اخلاق این خلق ها را به تعادل می رساند تا انسان بار دیگر به امر نامتعین شوق پیدا کرده و به صعود میل یابد.

کلمات کلیدی:

ابن جبرول، اخلاق، شوق، سعادت، خلق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1658019>

